

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	František Hrubín - Proměna
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.3.02
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	prosinec - leden 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 2. poloviny 20. a 21. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci básnické skladby Františka Hrubína Proměna a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	HRUBÍN, František. <i>Proměna</i> . 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1958. ISBN nevedeno. s. 13-14. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

František Hrubín - Proměna

Tak se mi jeví svět v tu chvíli,
sedm let po Hirošimě.
V tu přeludnou a hypnotickou chvíli
z vrozené touhy po harmonii
blaženou představou chci zmizet všemu
- být stéblem, na němž hrají třpyty pěn,
jen být a zelenat se aspoň den
a jednou, když se z břehů vylil proud,
s ostatní trávou pod ním polehnout –
ten klamný souzvuk hned se ve mně bortí,
všechno v něm volá po travestii
v tu přeludnou a hypnotickou chvíli,
sedm let po Hirošimě ...

Hoch Ikaros
radostně jal se vypínat svým letem,
a zláká touhou po azurné výši,
zamířil k slunci.

...

Daidalos
vzdušnosti sladké doušky loká,
smíšené s úzkostí (ó kde je volnost,
po níž tak toužil! Náhlou nevolností
zrosily se mu vous a čelo.

(ukázka z básně)

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zasadte výňatek do kontextu celé básně a interpretujte její obsah.
2. Jak souvisí antický příběh o tragickém letu Daidala a Ikara s událostmi v Hirošimě?
3. Navazuje báseň Proměna na některé jiné Hrubínovo dílo?
4. Jaký byl autorův záměr při propojení dvou dějových rovin básně?
5. Objasněte pojmy: přirovnání - kontrast (kontrast života a smrti). Vysvětlete, jakou mají v textu funkci.
6. Víte, jak Hrubínova básnická skladba končí?